

KONINKRIJK BELGIE.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, achtste kamer, de 1ste augustus 1983 door de Gemeenschapsminister van Gezin en Welzijnszorg verzocht haar van advies te dienen over een ontwerp van decreet "tot regeling van de erkenning en subsidiëring van voorzieningen voor bejaarden", heeft de 23e februari 1984 het volgend advies gegeven :

I. STREKKING VAN HET ONTWERP.

Het ontwerp heeft tot doel een aantal bestaande regelingen met betrekking tot het bejaardenbeleid te vervangen of aan te passen en ze binnen een globaal welzijnsbeleid beter op elkaar af te stemmen. Zulks wordt gedaan bij wege van een "kaderdecreet" dat volgende aangelegenheden betreft :

- 1° de toekenning, ten laste van het Vlaams Fonds voor de bouw van ziekenhuizen en medisch-sociale instellingen, van een premie voor het functioneel aanpassen van de woning of het appartement of het deel ervan, waar een bejaarde verblijft of zal verblijven;
- 2° de toekenning, eveneens ten laste van voormeld Fonds, van subsidies :
 - a) aan ondergeschikte besturen, voor het bouwen of verbouwen van woningen voor bejaarden, alsmede voor het aankopen van gebouwen bestemd om als woning voor bejaarden te worden ingericht; essentiële voorwaarden daarbij zijn, dat die woningen passen in het kader van het desbetreffende programma van de Executieve en zodanig zijn ingeplant dat de bewoners in de lokale gemeenschap geïntegreerd blijven;
 - b) aan ondergeschikte besturen en aan verenigingen zonder winst-oogmerk, voor het bouwen, verbouwen of inrichten van zogenaamde dienstencentra, alsmede voor de aankoop van gebouwen bestemd om er dergelijke centra in te richten;

.../...

c) aan ondergeschikte besturen en aan verenigingen zonder winst-oogmerk, voor het bouwen, verbouwen, herconditioneren en inrichten van zogenaamde serviceflats, van woningcomplexen met dienstverlening en van rusthuizen, alsmede voor het aankopen van gebouwen bestemd om als serviceflat of woningcomplex met dienstverlening of als rusthuis te worden ingericht.

3° een regeling met betrekking tot de erkenning en subsidiëring van de werking van dienstencentra;

4° een regeling met betrekking tot de erkenning van serviceflats, woningcomplexen met dienstverlening en rusthuizen.

Ten slotte zijn in het ontwerp ook bepalingen opgenomen betreffende het toezicht, alsmede strafbepalingen en een aantal overgangsbepalingen.

II. ALGEMENE OPMERKINGEN.

A) De Gemeenschappen zijn luidens artikel 5, § 1, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen bevoegd voor : "I. Wat het gezondheidsbeleid betreft : 1° het beleid betreffende de zorgenverstrekking in en buitende verplegingsinrichtingen". Deze bevoegdheid betreft blijkens de memorie van toelichting (Senaat nr 434 (1979-1980) nr 1, blz. 6) onder meer de rustoorden voor bejaarden. In het verslag van de Senaatscommissie over dit ontwerp werd bevestigd dat de bevoegdheid van de Gemeenschap met betrekking tot het gezondheidsbeleid omvat: "de rustoorden voor bejaarden die zorgen verstrekken" en "inzake het bejaardenbeleid onder meer ... de rusthuizen die geen zorgen verstrekken" (Verslag Senaat nr 434 (1979-1980) nr 2, blz. 124 en 127).

.../...

Luidens artikel 5, § 1, II, 5°, van de bijzondere wet zijn de Gemeenschappen tevens bevoegd voor "het bejaardenbeleid, met uitzondering van de vaststelling van het minimumbedrag, van de toekenningsvoorwaarden en van de financiering van het wettelijk gewaarborgd inkomen voor bejaarden".

Op grond van deze bepalingen kan het ontwerp, met uitzondering van artikel 18, worden ingepast in de bevoegdheden van de Vlaamse Gemeenschap.

Artikel 18, eerste lid, bepaalt dat "van de bewoners van de serviceflats en woningcomplexen met dienstverlening en van de in de rusthuizen opgenomen bejaarden, ... geen dagprijs (mag) worden gevraagd die hoger ligt dan het bedrag dat door de Executieve is vastgesteld".

Luidens artikel 18, tweede lid, worden "de elementen die voorde berekening van de dagprijs in aanmerking worden genomen ende procedure voor het vastleggen ervan ... bepaald door de Executieve, na advies van de Vlaamse Hoge Raad voor de derde leeftijd".

In de memorie van toelichting wordt daaromtrent het volgende standpunt ingenomen (blz. 4, vierde en vijfde lid) :

"Op dit ogenblik vallen de prijzen die in rustoorden worden aangerekend onder het prijzenbeleid waarvoor de nationale overheid, in casu het Ministerie van Economische Zaken, bevoegd is. Logischer zou zijn dat deze aangelegenheid onder de bevoegdheid zou vallen van de Gemeenschappen, gezien dit een wezenlijk deel uitmaakt van het bejaardenbeleid.

.../...

Rekening houdend met artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, dat voorziet dat decreten rechtsbepalingen kunnen bevatten in aangelegenheden waarvoor de Raden niet bevoegd zijn, voor zover die bepalingen onontbeerlijk zijn voor de uitoefening van hun bevoegdheid, is in het ontwerp van decreet voorzien dat deze aangelegenheid door de Vlaamse Gemeenschap wordt geregeld".

Artikel 6, § 1, VI, tweede deel, 6°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 bepaalt dat de Gewesten niet bevoegd zijn inzake prijsbeleid en vestigingsvoorwaarden : die aspecten zijn bijgevolg nationaal gebleven. Dezelfde beperking moet logischerwijze ook gelden voor gemeenschapsaangelegenheden die direct het prijzenbeleid betreffen : het vaststellen van de dagprijs voor de bewoners van de serviceflats en woningcomplexen met dienstverlening en voor de in de rusthuizen opgenomen bejaarden beïnvloedt immers niet enkel de situatie van de betrokken personen, maar het hele beleid inzake die inrichtingen. In dit opzicht is het vaststellen van de dagprijs niet alleen een persoonsgebonden aangelegenheid, maar een meer algemeen financieel beleidsprobleem, zowel voor de betrokken instellingen als voor de openbare financiën. Zo werd, met betrekking tot de rustoorden voor bejaarden, in de memorie van toelichting van de bijzondere wet uitdrukkelijk gesteld dat de Gemeenschap niet bevoegd is voor het bepalen van de verpleegdagprijs (Gedr. St. Senaat, 434 (1979-1980) nr 1, blz. 6), standpunt dat bevestigd werd in het Senaatsverslag (Gedr. St. Senaat, 434 (1979-1980) nr 2, blz. 124).

De Vlaamse Executieve meent dat het logischer is de aangelegenheid van de dagprijs toch door haar te laten regelen : het kan niet direct - wegens de aangehaalde bepalingen omtrent het prijzenbeleid - maar toch zou het volgens haar kunnen gebeuren met

.../...

toepassing van artikel 10 van de bijzondere wet, omdat het vaststellen van de dagprijs in de verschillende inrichtingen een wezenlijk deel is van het bejaardenbeleid.

Artikel 10 van de bijzondere wet bevestigt de bekende interpretatietheorie van de *implied powers* in volgende bewoordingen : "De decreten kunnen rechtsbepalingen bevatten in aangelegenheden waarvoor de Raden niet bevoegd zijn, voor zover die bepalingen onontbeerlijk zijn voor de uitoefening van hun bevoegdheid". De Raad van State heeft in meerdere adviezen het in artikel 10 vervatte begrip van de "*implied powers*" toegelicht, meer bepaald ten aanzien van het criterium van de onontbeerlijkheid als maatstaf voor de toelaatbare uitoefening van een impliciete bevoegdheid : de Raad zou het prijzenbeleid inzake serviceflats, woningcomplexen met dienstverlening en rustoorden ten aanzien van de dagprijs die daarvoor vastgesteld wordt slechts dan kunnen regelen, voor zover die regeling dermate met een zelfstandige, specifieke en uitdrukkelijk toegekende bevoegdheid van de Raad zou zijn verbonden dat de uitoefening van die bevoegdheid niet denkbaar zou zijn zonder dat ook die beleidsbeslissing door de Raad wordt getroffen. Het is echter zonder meer duidelijk dat het vaststellen van de maximumdagprijs door de Executieve niet onontbeerlijk is voor het voeren van bejaardenbeleid.

Uit wat voorafgaat volgt dat artikel 18 uit het ontwerp moet worden weggelaten.

B) De premies en subsidies die bij de artikelen 3 tot 6 van het ontwerp worden ingesteld, komen volgens die bepalingen ten laste van het "Fonds voor de bouw van ziekenhuizen en medisch-sociale inrichtingen" opgericht bij de wet van 6 juli 1973, Fonds

.../...

dat evenwel een nationale instelling is en het voorwerp is van een ontwerp van wet tot afschaffing of herstructurering van sommige instellingen van openbaar nut (Gedr. St. Senaat, 629 (1983-1984) nr 1 : ontwerp overgezonden door de Kamers van Volksvertegenwoordigers).

Eigenlijk is het de bedoeling dat die premies en subsidies in de definitieve regeling ten laste zouden komen van het "Vlaams Fonds voor de bouw van ziekenhuizen en medisch-sociale instellingen", dat opgericht werd bij decreet van 1 juni 1983 (Belgisch Staatsblad 27 juli 1983) waarvan de Vlaamse Executieve de datum van inwerkingtreding nog moet vaststellen (artikel 9).

De redactie van het ontwerp dient in die zin te worden aangepast, met dien verstande dat er, zo nodig, ook een overgangsbepaling dient te worden in opgenomen luidens welke, in afwachting van de overdracht van de taken van het nationale Fonds voor de bouw van ziekenhuizen en medisch-sociale inrichtingen aan het Vlaams Fonds, de bij het ontwerp ingestelde premies en subsidies door het nationale Fonds zullen worden uitgekeerd.

Tevens dient de aandacht erop te worden gevestigd dat de taak van het Vlaams Fonds, zoals zij in artikel 3 van het voornoemde decreet van 1 juni 1983 wordt omschreven, enkel betrekking heeft op de ziekenhuizen en de medisch-sociale inrichtingen in de zin van de wet van 23 december 1963, alsmede op de inrichtingen bedoeld in artikel 1, § 2, 3°, van die wet, waarmee worden bedoeld "de inrichtingen uitsluitend bestemd om bejaarden ... te herbergen".

.../...

Een woning of appartement waar een bejaarde verblijft (artikel 3), kan echter bezwaarlijk als "inrichting" worden beschouwd. Hetzelfde geldt voor een woning voor bejaarden (artikel 4), door de begripsbepaling omschreven als "een huis, of een deel ervan, of een appartement dat door een ondergeschikt bestuur speciaal gebouwd en/of ingericht is als individuele woon-gelegenheid voor bejaarden".

Een dienstencentrum in de zin van het ontwerp (artikel 5) "herbergt" dan weer geen bejaarden.

Alleen de rusthuizen en, met enig voorbehoud, de serviceflats en woningcomplexen (artikel 6) kunnen als "inrichtingen uitsluitend bestemd om bejaarden te herbergen" worden aangemerkt.

De subsidiëringsregels die vervat zijn in de artikelen 3, 4 en 5 van het ontwerp, kunnen dus niet direct worden ingepast in de opdracht van het Vlaams Fonds voor de bouw van ziekenhuizen en medisch-sociale instellingen, zoals zij in het organiek decreet van het Fonds wordt geformuleerd.

Impliciete of indirecte wijzigingen van de opdracht van dat Fonds behoren niet tot de goede wetgevingstechniek. Derhalve is het aangewezen dat het decreet van 1 juni 1983 door het ontwerp uitdrukkelijk wordt aangevuld met de vermelding van de nieuwe opdrachten van het Fonds, wat met een in een afzonderlijk hoofdstuk "Wijzigingsbepalingen" op te nemen artikel zou kunnen gebeuren.

.../...

C) Voor een goed begrip van de regeling moet worden onderstreept dat het gaat om een toekenning van premies en subsidies binnen de grenzen van de budgettaire mogelijkheden en mits de gestelde voorwaarden vervuld zijn : de regeling is derhalve niet geconcipieerd als een onvoorwaardelijke toekenning van een subjectief recht op een premie of een subsidie. Deze opvatting komt tot uiting in de artikelen 3 en volgende : een premie of een subsidie "kan" worden toegekend.

D) Voor de erkenning en de subsidiëring van dienstencentra (artikel 11, § 1, 4°) en van serviceflats, woningcomplexen met dienstverlening en rusthuizen (artikel 15, tweede lid, c)) wordt voor de eerste als voorwaarde gesteld dat het centrum moet "openstaan voor alle bejaarden, ongeacht hun ideologische, filosofische of godsdienstige overtuiging", terwijl voor de tweede wordt bepaald dat de normen die door de Executieve zullen worden vastgesteld, betrekking hebben op "de vrijheid van de in de inrichting verblijvende personen en de eerbiediging van hun ideologische, filosofische of godsdienstige overtuiging".

Wat het voorschrift van artikel 15, tweede lid, c), betreft, wordt klaarblijkelijk niets meer bedoeld dan dat de inrichtingen de verplichting hebben om niets te doen wat een dwang inhoudt op de vrijheid van de er verblijvende personen op het stuk van hun ideologische, godsdienstige of filosofische overtuiging (vgl. artikel 3, tweede lid, 1°, van de wet van 12 juli 1966 op de rustoorden voor bejaarden en de parlementaire voorbereiding betreffende die bepaling, alsook het koninklijk uitvoeringsbesluit van 22 maart 1968). Op grond van dit voorschrift

.../...

zou integendeel geen regeling vastgesteld mogen worden die tot resultaat zou hebben dat particulieren, natuurlijke of rechtspersonen, geen voor personen van een bepaalde ideologische, filosofische of godsdienstige strekking voorbehouden inrichting mogen exploiteren en aldus verplicht worden de inrichting open te stellen voor personen met andere opvattingen. Zulks ware immers strijdig met de in de artikelen 14 en 15 van de Grondwet gewaarborgde vrijheden. Zeer zeker is dat zo, nu uit de strafbepalingen van de ontworpen regeling blijkt dat geen andere inrichtingen mogen bestaan dan die welke erkend zijn, zodat de in ogenschouw genomen verplichting om particuliere inrichtingen open te stellen voor iedereen veel meer dan een subsidievoorwaarde zou zijn, namelijk een voorwaarde voor rechtmatig bestaan. Terloops weze gezegd dat, indien het enkel als een subsidievoorwaarde opleggen van bedoelde verplichting vanuit grondwettelijk oogpunt niet even onvoorwaardelijk veroordeeld zou kunnen worden, daarvoor toch een naar recht en redelijkheid behoorlijke verantwoording gegeven zou moeten worden opdat deze voorwaarde voor subsidiëring niet als een onrechtmatige druk op voormelde grondwettelijke vrijheden zou moeten worden aangemerkt - of als een inbreuk op de grondwettelijke gelijkheidsregel. Deze laatste regel wil dat wanneer aan bepaalde Belgen een voordeel, zoals een subsidie, wordt toegekend en aan andere ontzegd, daartoe een aan het algemeen belang ontleende en op het algemeen belang gerichte beweegreden voorhanden is; daarenboven moet die reden een functioneel verband vertonen met de betrokken regeling, die in casu een subsidieregeling is.

Zoals gezien, bepaalt artikel 11, § 1, 4°, wat de dienstcentra betreft, met zoveel woorden dat het centrum moet openstaan voor alle bejaarden ongeacht hun ideologische, filosofische of godsdienstige overtuiging. De in de vorige alinea gemaakte beschouwingen sluiten vanzelfsprekend in dat als erkenningsvoorwaarde voor centra opgericht door particulieren deze verplichting zonder meer ongrondwettig is, en dat ze als subsidievoorwaarde enkel dan grondwettig bevonden kan worden wanneer daarvoor naar recht en redelijkheid aanvaardbare motieven worden aangebracht, die bovendien een functioneel verband vertonen met het verstrekken van subsidies.

De Vlaamse Raad zal terdege moeten nagaan of ter zake aan die voorwaarde, welke als gezien zowel de grondwettelijke vrijheden als de grondwettelijke gelijkheid raakt, is voldaan. Hij zal dit des te zorgvuldiger moeten doen daar men het niet zonder grond bevreemdend kan vinden, zeker in artikel 11, § 1, 4°, en mogelijk in artikel 15, tweede lid, c), van het voorontwerp, bepalingen aan te treffen met een depersonaliserende strekking, terwijl dat voorontwerp een aangelegenheid regelt die juist omdat zij "persoonsgebonden" is, aan de Gemeenschappen is toevertrouwd, het mag dan zijn dat men in het persoonsgebundene vooral de taal waarin de persoon met zijn gemeenschap communiceert, op het oog had. Dat soort van bepalingen kan immers depersonaliserend worden genoemd omdat het verbiedt ten volle tegemoet te komen aan overtuigingen van zeer persoonlijke aard.

III. BIJZONDERE OPMERKINGEN.

Voorafgaande opmerking.

Een ontwerp-decreet dient in de vorm van een besluit van de Executieve bij de Vlaamse Raad te worden ingediend.

Hoofdstuk I.

De artikelen 1 en 2 bringe men samen onder de hoofding : "Hoofdstuk I : Inleidende bepalingen".

Artikel 2.

1. De opsomming van de ondergeschikte besturen onder punt a), wil zij volledig zijn, moet ook de agglomeraties en de federaties van gemeenten vermelden. De opgesomde besturen worden beter in het enkelvoud vermeld : een provincie, een gemeente, een vereniging van gemeenten, enz.

In punt a) schrappe men de woorden "bij artikel 6 van de wet van 10 maart 1925 tot regeling van de openbare onderstand en", aangezien dit artikel impliciet is opgeheven bij artikel 118 van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn en de verenigingen opgericht op basis van bedoeld artikel 6 (voor zover die nog bestaan) nu hun rechtsgrond vinden in het genoemde artikel 118 van de wet van 8 juli 1976.

2. Onder c) schrijve men "een huis, een deel van een huis of een appartement, dat ... speciaal gebouwd of ingericht is ...".

3. Onder d) wijzige men de tekst als volgt :

"d) (lees : 4°) dienstencentrum : een centrum dat inzonderheid diensten van materiële, hygiënische en sociale aard verleent aan de bejaarden van een wijk en aan andere personen van die wijk die wegens hun toestand met bejaarden kunnen worden gelijkgesteld, ten einde hen te helpen zo lang mogelijk hun zelfstandigheid en hun geïntegreerdheid in de gemeenschap te behouden;".

Bij dit tekstvoorstel dient er wel op gewezen te worden dat de gelijkstelling van "bejaarden" en "andere personen ... die wegens hun toestand met bejaarden kunnen worden gelijkgesteld" een uitbreiding is van de sub b) gegeven bepaling. Daarbij komt dat aldus het toepassingsgebied op vrij vage gronden sterk uitgebreid kan worden. De uitbreiding zou derhalve beter verder gepreciseerd worden ofwel zou aan de Executieve de bevoegdheid kunnen worden opgedragen om de gelijkstellingen vast te stellen (bv. op grond van ziekte, gebreken, enz.).

4. Onder e) (verkeerdelijk als d) vermeld) is het beter te spreken van een "serviceflatgebouw". Men gebruike die term ook in het opschrift van hoofdstuk III, afdeling 3, in de artikelen 6, §§ 1 en 2, en 10, in het opschrift van hoofdstuk VI, in de artikelen 14, § 1, 16 en 20, § 1.

Men stelle de begripsbepaling als volgt :

"... gemeenschappelijke voorzieningen voor dienstverlening waarop zij facultatief een beroep kunnen doen;".

5. De begripsbepalingen van artikel 2 zouden vervolledigd moeten worden met twee bijkomende punten :

"g) (lees : 7°) de Executieve : de Vlaamse Executieve;

h) (lees : 8°) de Hoge Raad : de Vlaamse Hoge Raad voor de derde leeftijd ".

Indien die twee definities opgenomen worden, wijzige men dienovereenkomstig de artikelen 3, tweede lid; 4, § 2, 1° en 3°; 5, § 2, 1° en 3°; 6, § 2, 1° en 4°; 9; 10, eerste en tweede lid; 13; 14, § 2, tweede lid; 15, eerste lid; 16, derde lid, en 17, tweede lid.

6. Men nummere de onderverdelingen van het artikel met 1°, 2°, 3°, enz. in plaats van met a., b., c., enz.

Artikel 3.

In de redactie van dit artikel dient de algemene opmerking A) te worden vermeld : de premie wordt verleend ten laste van het Vlaams Fonds voor de bouw van ziekenhuizen en medisch-sociale instellingen. Deze opmerking geldt ook voor de artikelen 4, 5 en 6.

Als de definities opgenomen in artikel 2 worden aangevuld zoals in dit advies wordt voorgesteld, stelle men het tweede lid van artikel 3 als volgt :

"... worden door de Executieve bepaald, na advies van de Hoge Raad".

Hoofdstuk III.

De afdelingen van dit hoofdstuk nummere men met een Arabisch cijfer : Afdeling 1, enz.

Artikel 4.

In § 1, tweede lid, schrijve men duidelijkheidshalve :

"Voor subsidiëring kan eveneens in aanmerking komen, de aankoop, door ondergeschikte besturen, van gebouwen ...".

.../...

In § 2 nummere men de opsomming als volgt : 1°, 2°, 3°.

Artikel 5.

Als de verenigingen zonder winstoogmerk aanspraak kunnen maken op de bij dit artikel ingestelde subsidies, lijkt er geen goede reden te bestaan waarom dat ook niet het geval zou zijn voor het tweede type rechtspersoon gecreëerd bij de wet van 27 juni 1921, nl. de instellingen van openbaar nut in de zin van de genoemde wet (niet te verwarren met de instellingen van openbaar nut in de zin van de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut).

Rekening gehouden met die opmerking, zou de tekst van § 1, eerste lid, als volgt kunnen worden aangevuld :

"... aan ondergeschikte besturen, aan verenigingen zonder winstoogmerk en aan instellingen van openbaar nut in de zin van de wet van 27 juni 1921, ...".

Verder schrijve men "... die, rekening gehouden met ...".

In het tweede lid schrijve men duidelijkheidshalve :

"Voor subsidiëring kan eveneens in aanmerking komen, de aankoop, door voormelde ondergeschikte besturen, verenigingen zonder winstoogmerk en instellingen van openbaar nut, van gebouwen ...".

In § 2 nummere men de opsomming als volgt : 1°, 2°, 3°.

In 2° vervange men "termen" door "bepalingen".

Artikel 6.

Om de reden aangegeven bij de bespreking van artikel 5 specifiëre men ook hier in § 1, eerste lid :

"... aan ondergeschikte besturen, aan verenigingen zonder winstoogmerk en aan instellingen van openbaar nut in de zin van de wet van 27 juni 1921, ...".

In het tweede lid van dezelfde paragraaf nummere men de opsomming als volgt : 1°, 2°.

In 2° schrijve men :

"2° voor de rusthuizen : 90 pct. van de kostprijs van de werken, leveringen en diensten die onontbeerlijk zijn om de inrichting, die reeds vóór 1 januari 1976 een bestemming had als rusthuis, in overeenstemming te brengen met de veiligheidsnormen betreffende de rusthuizen voor bejaarden. De Executieve ...".

Inzake veiligheidsnormen kan het niet volstaan "op bevredigende wijze" te voldoen : dit is geen precies criterium en laat een te ruime appreciatiemarge bestaan.

Ook hier schrijve men duidelijkheidshalve in het derde lid :

"Voor subsidiëring kan eveneens in aanmerking komen, de aankoop, door voormelde ondergeschikte besturen, verenigingen zonder winstoogmerk en instellingen van openbaar nut, van gebouwen ...".

In de inleidende zin van § 2 schrijve men :

"... moet een in § 1 bedoelde inrichting aan volgende voorwaarden voldoen :".

Ook hier nummere men 1°, 2°, 3°, 4°, 5°.

Afdeling 4 van Hoofdstuk III.

Aan afdeling 4 wordt beter het opschrift : "Gemeenschappelijke bepalingen" gegeven, in plaats van "Algemene bepalingen".

Artikel 7.

1. Artikel 7, eerste lid, wordt beter gesteld als volgt

"De Executieve bepaalt tot welk maximumbedrag de kostprijs van werken, leveringen en diensten voor subsidiëring in aanmerking komt. Dat maximumbedrag omvat de belasting op de toegevoegde waarde en de algemene kosten".

2. Het tweede lid bepaalt dat de maximumkostprijzen onder meer "het algemeen indexcijfer van openbare werken" volgen.

Dit begrip komt tot nog toe niet voor in wetten, decreten of reglementen, maar is een officieuze benaming voor een element uit de berekeningswijze van prijsherzieningen die met toepassing van bepaalde circulaire van de Minister van Openbare Werken, in algemene aannemingsvoorwaarden en bestekken van dat ministerie worden ingeschreven. Het kan dan ook niet worden overgenomen in de tekst van een decreet.

Derhalve wordt volgende aanpassing voorgesteld :

"Bij het bepalen van dat maximumbedrag wordt rekening gehouden met de schommelingen van de lonen van de werknemers en de daaraan verbonden sociale lasten, alsmede met de schommelingen van de prijzen van de materialen en die van de van toepassing zijnde belastingen en taksen".

Een gedetailleerde herzieningsformule kan dan in het uitvoeringsbesluit worden opgenomen.

Artikel 8.

In plaats van "voorafgaande toelating" schrijve men liever "het voorafgaand akkoord".

Artikel 9.

Men schrijve liever :

"De Executieve bepaalt de criteria en de nadere regelen volgens welke ...".

.../...

Hoofdstuk IV.

In het opschrift van hoofdstuk IV en in artikel 10 schrijve men "vergunning(en)" in plaats van "toelating(en)".

Als de definities opgenomen in artikel 2 worden aangevuld zoals in dit advies wordt voorgesteld, schrijve men in artikel 10, tweede lid "na advies van de Hoge Raad".

Artikel 11.

1. In beide paragrafen nummere men eveneens 1°, 2°, enz.

2. In § 1, tweede lid, 1°, schrijve men "... door een ondergeschikt bestuur, door een vereniging zonder winstoogmerk of door een instelling van openbaar nut in de zin van de wet van 27 juni 1921;".

3. Onder 3° wordt bepaald dat het centrum ten minste 32 uur per week moet openstaan als opvang- en ontmoetingscentrum voor bejaarden, met een passende spreiding over alle werkdagen.

Daaruit moet dus worden afgeleid dat de overige vormen van dienstverlening, opgesomd onder 5°, permanent verstrekt moeten kunnen worden.

4. Paragraaf 2, 1°, eerste lid, passe men aan als volgt :

"1° een centrumraad oprichten waarin vertegenwoordigers van de plaatselijke organisaties van de bejaarden en actief bij de bejaardenzorg betrokken personen zetelen, en deze raad betrekken bij de werking van het centrum;".

Artikel 13.

Men schrijve bij voorkeur :

"De erkenning wordt verleend, geweigerd, geschorst of ingetrokken door de Executieve ...".

Artikel 14.

1. In § 1 zijn de woorden "van dit decreet" overbodig.

2. Paragraaf 2 schrijve men beter als volgt :

"§ 2. Deze erkenning ... en van maximum 10 jaar. Ze kan worden hernieuwd.

Ze wordt verleend, geweigerd, geschorst of ingetrokken ...".

.../...

Artikel 15.

1. Dit artikel heeft eigenlijk betrekking op de exploitatie van serviceflats, woningcomplexen met dienstverlening en rusthuizen. Het zou dan ook beter als volgt worden geredigeerd :

"Geen serviceflatgebouw, woningcomplex met dienstverlening of rusthuis mag worden geëxploiteerd dan met inachtneming van de op advies van de Hoge Raad door de Executieve vastgestelde normen.

Deze normen hebben betrekking op :

1° ...".

2. Men nummere de onderverdelingen van het tweede lid met 1°, 2°, 3°, enz.

Artikel 17.

Dit artikel sluit aan bij artikel 14 van het ontwerp dat de intrekking van de erkenning betreft. Inhoudelijk kan het worden verantwoord, indien er van uitgegaan wordt dat de intrekking van de erkenning nog moet worden gevolgd door een beslissing van daadwerkelijke uitvoering. Of zulke beslissing wel echt nodig is, kan echter worden betwijfeld.

Artikel 18.

Om de redenen uiteengezet in de algemene opmerking A) moet dit artikel vervallen.

Artikel 19.

In § 1 vervange men "instelling" door "inrichting".

De uitoefening van het toezicht dat door § 1 wordt ingesteld, zal vanzelfsprekend moeten gebeuren met inachtneming van artikel 10 van de Grondwet en de met toepassing van dat voorschrift uitgevaardigde wetten.

In § 2 wordt beter geschreven "tot het tegenbewijs" in plaats van "behoudens tegenbewijs".

Hoofdstuk VIII.

Het opschrift van dit hoofdstuk zou beter luiden :
"Strafbepalingen".

Artikel 20.

1. In § 1, eerste lid, 3°, wordt beter geschreven
"... een inrichting exploiteert waaromtrent ...".

2. Men stelde § 2 als volgt :

.../...

"§ 2. De natuurlijke personen of de rechtspersonen die met overtreding van de bepalingen van dit decreet of de uitvoeringsbesluiten ervan een inrichting exploiteren, zijn burgerrechtelijk aansprakelijk voor de geldboeten en gerechtskosten waartoe hun aangestelden of lasthebbers worden veroordeeld".

3. In § 3, eerste lid, vervange men "overtredingen" door "misdrijven".

4. In § 3, tweede lid, laatste zin, vervange men het woord "volle" door "vrije".

Hoofdstuk IX.

Juister en vollediger ware het aan hoofdstuk IX het opschrift : "Slot- en overgangsbepalingen" te geven.

Artikel 21.

Duidelijkheidshalve stelle men 3° beter als volgt :

"3° artikel 4, 2°, a), van het besluit van de Regent van 2 juli 1949 betreffende ..., in zoverre die bepaling "oude-mannenhuizen" en "woningen voor bejaarden" betreft".

.../...

Artikel 22.

Artikel 22, § 1, wordt beter gesteld als volgt :
"Alleen de thans bestaande rusthuizen die ...".

Artikel 23.

De datum van inwerkingtreding moet worden aangepast; bovendien rijst de vraag of er een voldoende reden voorhanden is om af te wijken van het gemeenrecht inzake de inwerkingtreding van decreten.

Indien aan het decreet terugwerkende kracht wordt verleend, zal er rekening moeten worden gehouden met de rechten die eventueel zouden zijn verkregen op grond van de regelingen die door het decreet worden opgeheven.

Ook zouden in het decreet eventueel overgangsmaatregelen moeten worden opgenomen voor het geval dat de voor de toepassing van het decreet nodige uitvoeringsbesluiten pas op een latere datum in werking zouden treden dan die met ingang waarvan de bestaande regelingen worden opgeheven.

Tenslotte mag niet worden vergeten een overgangsbepaling in te voegen met betrekking tot de tijdelijke opdracht van het nationale Fonds voor de bouw van ziekenhuizen en medisch-sociale inrichtingen (zie algemene opmerking A)).

De kamer was samengesteld uit

de Heren : G. BAETEMAN, kamervoorzitter,
J. NIMMEGEERS, staatsraden,
J. BORRET,
S. FREDERICQ, assessoren van de
F. DE KEMPENEER, afdeling wetgeving,
Mevrouw : S. VAN AELST, griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. J. VERMEIRE,
auditeur.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

S. VAN AELST.

G. BAETEMAN.